

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp over stikstofregels

Aan de leden van de gemeenteraad

Op 28 februari 2025 heeft de fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over stikstofregels, het antwoord vindt u onder de vraag:

[Vraag vet en het antwoord onder de vraag opnemen]

- 1. In de geest van een klein Gallisch dorpje dat zich niet liet knechten door een machtig Rijk: waarom zou Den Helder zich onvoorwaardelijk moeten blijven conformeren aan stikstofregels die zelfs door de minister zélf in twijfel worden getrokken (AERIUS)?**

De stikstofregels, gebaseerd op Europese regels, zijn vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving (Omgevingswet). Als gevolg van deze regels moet op gemeentelijk niveau bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling of nieuw project een beoordeling plaatsvinden van de eventuele stikstofdepositie van die ontwikkeling of dat project op beschermde natuurgebieden. Net als bij iedere andere wet, is aanpassing van deze wet- en regelgeving vereist, voordat nieuwe stikstofmaatregelen of -regels door gemeenten kunnen worden toegepast.

- 2. Deelt het college de mening dat onze gemeente juist de plicht heeft om lokale bouwambities en werkgelegenheid boven een twijfelachtig rekenmodel te stellen?**

Onze inzet is er op gericht om deze gemeentelijke ambities, zoals onder meer opgenomen in de omgevingsvisie, zo goed mogelijk om te zetten in concrete projecten en resultaten. Initiatieven die inspelen of bijdragen aan deze ambities willen wij zoveel mogelijk faciliteren. Duidelijk is dat dit wel altijd moet gebeuren binnen geldende wettelijke kaders.

- 3. De minister heeft aangegeven over te stappen op een ander model zodra dat voorhanden is, wat impliceert dat AERIUS onbetrouwbaar of op z'n minst omstreden is. Ziet het college hierin niet een directe aanleiding om dit model reeds nu terzijde te schuiven en onze ontwikkelingsprojecten voort te zetten?**

In de Omgevingsregeling (een uitvoeringsbesluit van de Omgevingswet) is opgenomen dat het wettelijk verplicht is om het AERIUS-model te gebruiken bij stikstofberekeningen. Zoals in de vraagstelling is opgenomen, is er nog geen ander model beschikbaar. Aangezien wij volgens de wet (moeten) handelen, zien wij daarom geen mogelijkheid om het AERIUS-model terzijde te schuiven.

- 4. Vindt het college het verdedigbaar tegenover inwoners en ondernemers om projecten plat te leggen op basis van een systeem waar zelfs vanuit het kabinet vraagtekens bij worden gezet?**

Zie het antwoord bij vraag 1 en 3. Er is geen sprake van een gemeentelijke keuze ten aanzien van het "plat leggen van projecten" of het uitvoeren van een stikstofbeoordeling.

- 5. Het 'stikstofprobleem' is in hoofdzaak een juridische constructie: een nationale keuze om een bepaalde reductieverplichting in de wet op te nemen. Is het college bereid zich actief uit te spreken voor het schrappen of herzien van deze wet, zodat Den Helder niet langer gebonden is aan disfunctionele kaders?**

Als college hebben wij hier geen juridische rol in. Wel erkennen wij de problemen die samenhangen met huidige stelsel.

- 6. Zou een gemeente als de onze zich niet moeten verenigen met andere gemeenten om luid en duidelijk te maken dat deze nationale wetgeving onhoudbaar is wanneer we willen bouwen en groeien?**

Mede gezien alle landelijke aandacht en discussie voor en over de stikstofproblematiek in de afgelopen maanden moet de urgentie van dit probleem bij de Rijksoverheid voldoende duidelijk zijn.

- 7. Kan het college concreet kwantificeren hoeveel schade er reeds is aangericht door de vertraging van projecten als Julianadorp Oost? Denk hierbij aan gemiste woningen, banen en investeringen.**

Tot op heden heeft het stikstofprobleem, buiten de aanleg van nieuwe natuur bij de Streepjesberg, nog niet tot vertraging van projecten geleid.

- 8. Hoe ziet het college de toekomst van Den Helder als dit juridische keurslijf ons blijft belemmeren om in eigen tempo te bouwen en te ontwikkelen?**

De rol die het aspect stikstof bij een project inneemt is zeer projectafhankelijk. Tot op heden heeft zich geen belemmering voorgedaan voor wat betreft de bouw mogelijkheden en het bouwtempo.

- 9. Is het college bereid te onderzoeken of we, in afwachting van een 'beter' rekenmodel, tijdelijk onze eigen koers kunnen varen en bouwprojecten kunnen doorzetten zonder volledige naleving van deze strenge, disfunctionele regels?**

Zie het antwoord bij vraag 1 en 3. Het gaat hier niet om regelgeving waarvan een gemeentebestuur zelf mag bepalen die regels wel of (gedeeltelijk) niet toe te passen.

- 10. Durft het college de bestuurlijke moed op te brengen om, met andere gemeenten, de landelijke overheid te laten weten dat wij niet meer meedoen aan regelgeving die op drijfzand is gebouwd?**

Zie het antwoord bij vraag 1 en 9.

Uiteindelijk zal de rechter een oordeel vellen over de bewandelde route waardoor alsnog een streep kan worden gezet door een initiatief waaraan in strijd met deze regels gemeentelijke medewerking is verleend, met negatieve gevolgen voor zowel de initiatiefnemer als de gemeente.

- 11. Heeft het college laten onderzoeken of er juridische ruimte is om de huidige stikstofverplichtingen te negeren of buiten werking te stellen, zeker nu de legitimiteit van AERIUS ter discussie staat?**

Zie het antwoord bij vraag 1 en 3. Het gebruik van het AERIUS-model is wettelijk verankerd. Omdat een gemeente geen beleidsvrijheid heeft ten aanzien van het uitvoeren van de verplichte stikstoftoetsing, hebben wij een dergelijk onderzoek niet uitgevoerd en zien wij daar ook geen reden voor.

12. Zou het college zich willen aansluiten bij eventuele (toekomstige) initiatieven van andere gemeenteraden of provincies die ernaar streven om deze wet- en regelgeving te beëindigen of drastisch in te perken?

Zie de beantwoording van vraag 6. Wij ondersteunen initiatieven die het Rijk tot spoed manen om tot een oplossing te komen.

13. Hoe legt het college aan onze inwoners en ondernemers uit dat tal van projecten op slot zitten door een nationale wet die gebaseerd is op een systematiek waarin zelfs de minister geen vertrouwen meer heeft?

Wij zullen over dit onderwerp via de gebruikelijke kanalen communiceren als wij vinden dat daar aanleiding voor is. Mocht het zo zijn dat een project in Den Helder vanwege de stikstofregels geen doorgang kan vinden, dan zal daar in de communicatie die voor dat project is opgezet uitleg over worden gegeven aan onze inwoners en ondernemers en eventuele andere betrokkenen. Onderdeel daarvan is dan ook het zoeken naar en bespreken van mogelijke alternatieve oplossingen.

14. Is het college bereid hen nadrukkelijk te betrekken in het overleg en hen aan te moedigen om zich – desnoods samen met de gemeente – uit te spreken tegen deze onhoudbare situatie?

Zie het antwoord bij vraag 5 en 6. Het probleem is bekend bij het Rijk en het Rijk is nu aan zet voor de oplossing.

15. Ziet het college kansen voor Den Helder om een voortrekkersrol te vervullen en te laten zien dat we, net als dat ene kleine Gallische dorpje, niet buigen voor onrealistische regels en liever kiezen voor de belangen van onze eigen gemeenschap?

Als college staan wij samen met uw raad voor de belangen van onze eigen gemeenschap, maar als gemeentebestuur zijn wij daarbij altijd gehouden aan wet- en regelgeving.

16. Welke stappen gaat het college concreet nemen om ervoor te zorgen dat onze ontwikkelingsprojecten, zoals Julianadorp Oost, niet langer gehinderd worden door zinloze obstakels, maar juist een stimulans worden voor de welvaart in onze stad?

Zie het antwoord op vraag 2, 4, 8, 9 en 13.

Den Helder, 25 maart 2025.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

K. (Koen) van Veen
secretaris

